

Nr 246

Av herr Carlsson, Eric, m. fl., om höjt anslag till tidningen Samefolket.

(Lika lydande med motion nr 315 i Andra kammaren)

Samefolket startade 1919 Samefolkets Egen Tidning. Sedan 1961 utkommer tidskriften under namnet Samefolket.

Dess årgångar utgör nu en ovärderlig källa när det gäller samerna och deras status i Sverige.

Tidskriften har under hela sin utgivning åtnjutit bidrag från allmänna medel.

Sedan budgetåret 1964/65 har bidraget utgjort 50 000 kronor som utgår över riksstaten.

Tidskriften har nu en redaktionssekreterare och en kontorist anställda, båda på deltid (mindre än halvtid).

Sedan 1960 har tidskriften utökats successivt både vad sidantalet och de behandlade ämnena beträffar. Utökningen har inneburit att den kunnat alltmera inträngande avspegla det problemkomplex som den samiska minoritetens ställning i Sverige utgör. Bevakningen av de förändringar som samernas status i ekonomiskt, socialt och kulturellt avseende nu undergår är maktpåliggande. Därvid är förbindelserna med den samiska läsekretsen av synnerligen stor vikt. Å andra sidan är myndigheternas, både kommunala och statliga, åtgöranden i fråga om samerna av avgörande betydelse och bör förmedlas till läsekretsen. Förmedlingen av renforskningens rön hör till de allra viktigaste uppgifterna för tidskriften.

Förhållandet mellan den samiska gruppens intressen och motstående intressen med alla de ingrepp i samernas förhållanden som dessa ofta innebär är ett fält som ständigt måste ägnas uppmärksamhet.

Vattenregleringarna, turismen och det alltmer mekaniserade norrländska storskogsbruket representerar de mest framträdande intressena därvidlag.

Undervisningssektorn både vad beträffar grundskolan och vuxenutbildning är här av väsentlig betydelse. De samiska ungdomarnas yrkesval och val av studielinje på universitetsstadiet är fakta som är av stor vikt för det samiska kulturlivets utveckling inom storsamhället. Glesbygdproblemet, som är livsavgörande för det samiska folket, hör ihop både med utbildningen och den allmänna integreringen.

Det är icke endast en rent samisk omsorg att följa skeendena som har att göra med anpassningen av den samiska gruppen i storsamhället och dess överlevande som yrkesgrupp och bärare av en särartad kultur; det är också en uppgift för samhället att denna integrering sker på ett sätt som tillfredsställer demokratins krav. En ingående bevakning av utvecklingen härvidlag utgör i själva verket tidskriftens huvudmål.

En huvudsynpunkt vid utformningen av en samepolitik bör vara att samerna ges möjlighet att själva diskutera, analysera och informera allmänheten om sina problem. Förfogade samerna över erforderliga resurser skulle de på ett helt annat sätt än vad fallet är i dag kunna vara opinionsbildande. Allmänhetens uppfattning om den samiska minoritetens grundläggande frågeställningar skulle härigenom starkt påverkas av en samernas egen debatt. För närvarande diskuteras samefrågan huvudsakligen över samernas huvuden. Förhållandet är så grundmurat att få finner saken märklig.

Ju bättre samerna är rustade för att penetrera problem och i samverkan med myndigheter och motstående intressen leta sig fram till långsiktiga lösningar, desto mer kan samerna göras medansvariga för att principbeslut och överenskommelser förverkligas.

För att en målsättning av här antytt slag skall kunna realiseras, måste flera förutsättningar vara uppfyllda. En av de viktigare är att samerna förfogar över en egen tidning med resurser att dels stimulera till intern samisk debatt, dels snabbt och inträngande informera allmänheten om såväl de stora principfrågorna som de dagsaktuella problemen. En på detta sätt fungerande tidning borde vara till ovärderligt gagn för dem som kommer i kontakt med samefrågan.

Landsmötet i Jokkmokk 1967 uttalade sig för en kraftig höjning av anslaget till tidningen Samefolket.

Med hänsyn till vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att nu utgående anslag till tidningen Samefolket måtte höjas till 100 000 kronor.

Stockholm den 24 januari 1968

Eric Carlsson (cp)
i Vikmanshyttan

Bertil Strandberg (h)

Per Jacobsson (fp)

Ivar Högström (s)